

२०७४ सालमा प्रेस स्वतन्त्रताको अवस्था

२०७४ साल नेपालमा चुनावी वर्षका रूपमा रह्यो । यसै वर्ष तीन चरणमा स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भए । वैशाखमा पहिलो, असारमा दोस्रो र असोजमा तेस्रो चरणको स्थानीय तहको निर्वाचनपश्चात् नागरिकले स्थानीय स्तरमा आफ्ना प्रतिनिधि पाए भने यी निर्वाचनहरू देशमा संघीयता कार्यान्वयनको थालनी बिन्दु पनि बन्न पुगे । त्यसलगत्तै मंसिरमा सम्पन्न प्रादेशिक र संघीय संसदको निर्वाचनले संघीयता कार्यान्वयनको आधार तयार पारे ।

नेपाल पत्रकार महासंघका हकमा समेत यो वर्ष चुनावी वर्ष रह्यो । २०७३ माघदेखि सुरु भएको जिल्ला शाखाका निर्वाचनहरूमध्ये कतिपय यही वर्षको शुरूवाततिर सम्पन्न भए भने भदौमा महासंघको केन्द्रीय महाधिवेशन सम्पन्न भयो । अहिले महासंघको प्रदेश समितिहरूको निर्वाचन प्रक्रिया जारी छ र वैशाख २२ गते सम्पन्न हुने निर्वाचनपश्चात् महासंघले पनि आफूलाई पूर्णरूपमा संघीय ढाँचामा रूपान्तरण गर्नेछ ।

नेपालमा प्रेस स्वतन्त्रता हनन्का घटनाहरूका कुरा गर्दा मुख्यरूपमा राजनीतिक गतिरोध वा आन्दोलन वा द्वन्द्व जारी रहेको अवस्थामा प्रेस र पत्रकारहरूलाई बढी आक्रमण हुने गरेको पाइन्छ । तीन चरणका निर्वाचनहरू सम्पन्न भएको यस वर्ष पनि प्रेस स्वतन्त्रता हनन्का घटनाहरू मूलरूपमा निर्वाचन वरिपरि नै केन्द्रित रहे । निर्वाचनका क्रममा महासंघले देशभर मिसन पठाएर प्रेस स्वतन्त्रता र पत्रकार सुरक्षाको वातावरण तयार पार्न भूमिका निर्वाह गरेको थियो ।

यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रता हनन्का घटनाहरूमा मुख्यरूपमा राज्य पक्ष नै बढी संलग्न रह्यो । पत्रकारहरूको गिरफ्तारी होस् वा निर्वाधरूपमा समाचार संकलनमा रोक लगाउने काम, यस वर्ष राज्यपक्षबाट नै बढी भएको पाइएको छ ।

यसै वर्ष प्रेस स्वतन्त्रता हनन्का घटनामा न्यायपालिकाको समेत भूमिका रहन गयो । पत्रकारहरूबाट समाचारको स्रोत माग्ने घटना होस् वा प्रधानन्यायाधीश स्वयं संलग्न भई मिडियामा आउने समाचारमा रोक लगाउन भएको प्रयत्न, न्यायपालिकासमेत यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रताप्रति अनुदार देखियो । संकटकालमा समेत नदेखिएका यस्ता घटना देखिनले प्रेस स्वतन्त्रताका हिमायतीहरूलाई भस्काएको छ ।

संघीयता कार्यान्वयनको यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रतामाथि खतरा आउन सक्ने नीतिगत वातावरण पनि बनेको छ । विभिन्न तहहरूमा कानून निर्माणको प्रक्रिया अघि बढिरहँदा कतिपय ऐन र प्रस्तावित मस्यौदाहरूमा प्रेस स्वतन्त्रता ग्यारेण्टी गर्ने संविधानका धाराहरू विपरित हुनेखालका प्रावधानहरू पनि राखिएको छ । उदाहरणका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनलाई लिन सकिन्छ, जसको दफा ११ मा एफएम सञ्चालनसम्बन्धी व्यवस्थाअन्तर्गत स्थानीय तहलाई एफ.एम. रेडियो खारेजीको अधिकारसमेत दिइएको छ । यसका साथै संघीय सरकारले बनाउनु पर्ने सञ्चारसम्बन्धी ऐनहरू अझै बन्न सकेका छैनन् । नेपाल पत्रकार महासंघको केन्द्रदेखि जिल्लासम्मका सबै संयन्त्रहरूले अहिले निर्माण हुँदै गरेका सञ्चारसम्बन्धी कानूनहरूको निगरानी गरिरहेका छन् ।

प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाको अभिलेखीकरणको व्यवस्था

नेपाल पत्रकार महासंघले नेपालमा हुने प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाहरूको निरन्तर अनुगमन गर्दै आइरहेको छ । २०५६ सालदेखि महासंघले प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटना अभिलेखीकरण गर्दै आएको छ । हाल महासंघमा यसका लागि छुट्टै सञ्चार अनुगमन इकाइको व्यवस्था गरिएको छ । यसै वर्षदेखि उक्त इकाइले प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटना अभिलेखीकरणका लागि अनलाइन डाटाबेस तयार गरी सबै घटनालाई त्यहाँ रेकर्ड गर्ने गरेको छ, जुन डाटाबेस महासंघको वेबसाइटमा सबैले सजिलै हेर्न सकिने गरी राखिएको छ ।

यसका साथै महासंघले २०७१ सालमा प्रेस स्वतन्त्रता हननको अनुगमनका लागि संस्थागत ढाँचासम्बन्धी साभ्ना मानदण्ड तयार गरेको थियो । त्यस मानदण्डमा प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाहरूलाई वर्गीकरण गरी व्यवस्थितरूपमा अभिलेखीकरण गर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । महासंघले विभिन्न सरोकारवाला पक्षहरूसँगको परामर्श र सहकार्यमा उक्त मानदण्डमा गत वर्ष संशोधन गरी सोहीअनुसार अभिलेखीकरण गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

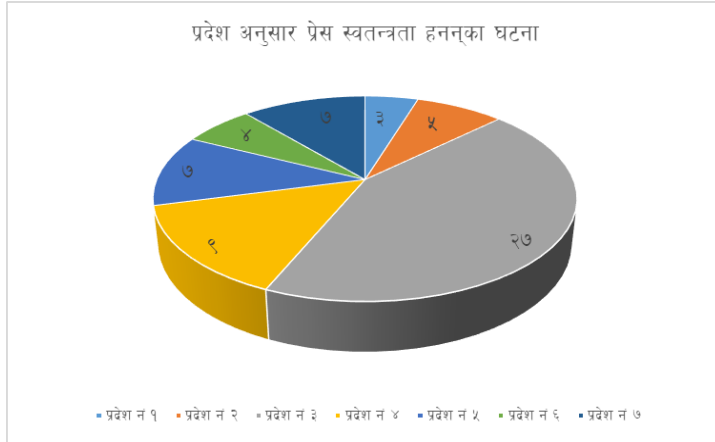
नेपाल पत्रकार महासंघको केन्द्रीय कार्यालयमा रहेको सञ्चार अनुगमन इकाइमा वर्षभरी अभिलेख गरिएका घटनाहरूलाई आधार मानी महासंघले प्रत्येक वर्ष प्रेस स्वतन्त्रताको अवस्थालाई समेटेर वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने गरेको छ । प्रत्येक वर्ष विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस, मे ३, का दिन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदनका लागि घटनाहरूको अभिलेखीकरण र विश्लेषण गर्दा अघिल्लो वर्षको वैशाखदेखिका घटनाहरूलाई लिने गरिएको छ ।

२०७४ सालमा भएका घटनाहरूको विश्लेषण

वर्ष २०७४ मा नेपाल पत्रकार महासंघको सञ्चार अनुगमन इकाइमा प्रेस स्वतन्त्रता उल्लंघन सम्बन्धी ६२ वटा घटना अभिलेख भएका छन् । यी ६२ घटनामा ८७ जना पत्रकारहरू पीडित भएका थिए । महासंघले प्रदेशहरूका आधारमा रेकर्ड गरेका घटनाहरूको विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

घटना प्रकृति	प्रदेश नं १	प्रदेश नं २	प्रदेश नं ३	प्रदेश नं ४	प्रदेश नं ५	प्रदेश नं ६	प्रदेश नं ७	कुल घटना
हत्या								
गिरफ्तारी	१		६	२	४	१	२	१६
बेपत्ता			१					१
कब्जा/अपहरण/अवरोध			६					६
आक्रमण	२		३	३	२	३	४	१७
लैङ्गिक हिंसा								
दुर्व्यवहार/धम्की		५	८	४	१		१	१९
विस्थापन								
पेशागत असुरक्षा								
नीतिगत बन्देज			३					३
कुल घटना	३	५	२७	९	७	४	७	६२

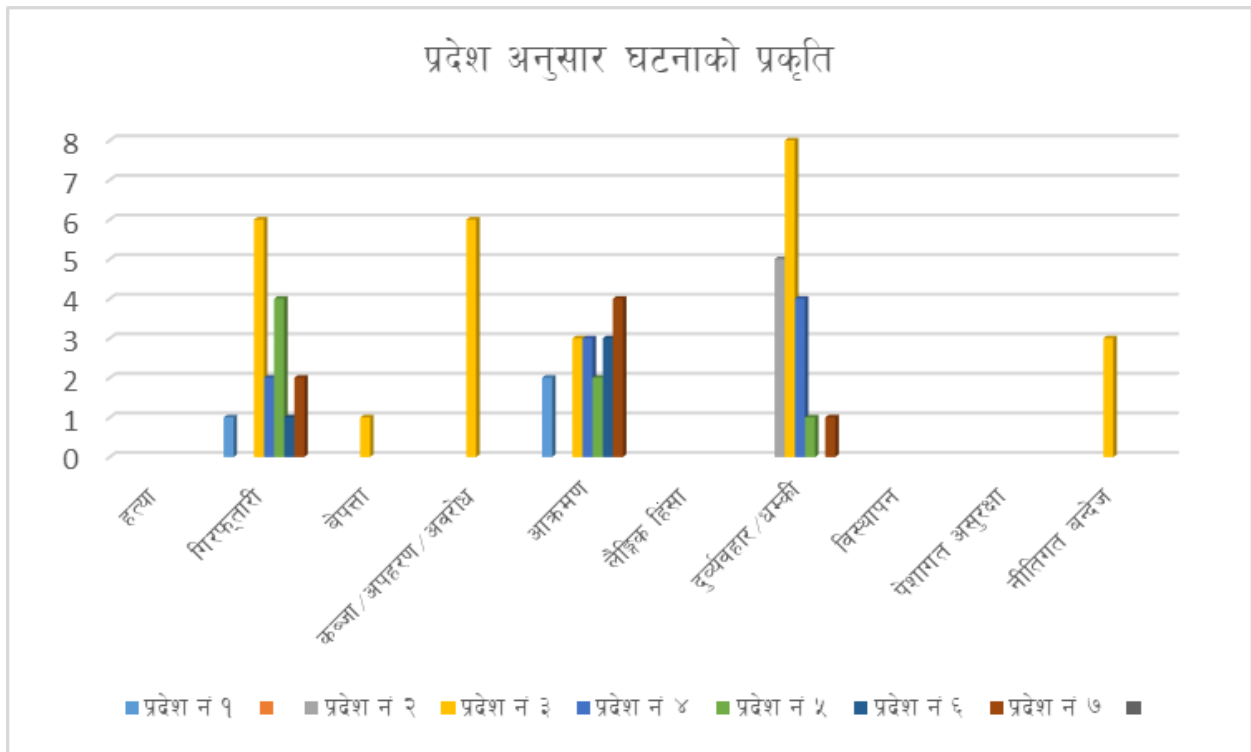
यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाहरुमा सबैभन्दा प्रमुख रुपमा पत्रकारहरु गिरफ्तार गरिएका घटनाहरु देखा परे । विशेष गरी संघीय र प्रदेश निर्वाचनको सेरोफेरोमा निर्वाचन सुरक्षा लगायत विभिन्न बहानामा पत्रकारहरुलाई हिरासतमा लिइयो । कुनै पनि बहानामा पत्रकारहरु गिरफ्तार गरिनु प्रेस स्वतन्त्रता उल्लंघन हो भन्ने ठहरका साथ महासंघले यी पत्रकारहरुको रिहाइका लागि सर्वोच्च अदालतमा बन्दी प्रत्यक्षीकरण मुद्दा

दायर गरेको थियो । त्यसलगत्तै गिरफ्तार गरिएका सबै पत्रकारहरुलाई रिहा गरिएको थियो । यीमध्ये कतिपय पत्रकारहरुले हालसम्म पनि मुद्दा खेपिरहनु परेको छ । त्यसैगरी यही वर्ष पत्रकारहरुले समाचार लेखेकै कारण पनि गिरफ्तार हुनु पर्यो ।

यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रता उल्लंघनका सबैभन्दा धेरै घटनाहरु प्रदेश नं ३ मा भए भने सबैभन्दा कम प्रदेश नं १ मा भए । महासंघ सञ्चार अनुगमन इकाइको रेकर्डका अनुसार

प्रदेश नं ३ मा २७ वटा यस्ता घटना भएका थिए भने प्रदेश नं १ मा ३ वटा घटना भएका थिए । त्यसैगरी प्रदेश नं २ मा ५, प्रदेश नं ४ मा ९, प्रदेश नं ५ मा ७, कर्णाली प्रदेश (तत्कालिन प्रदेश नं ६) मा ४ र प्रदेश नं ७ मा ७ वटा घटना भए ।

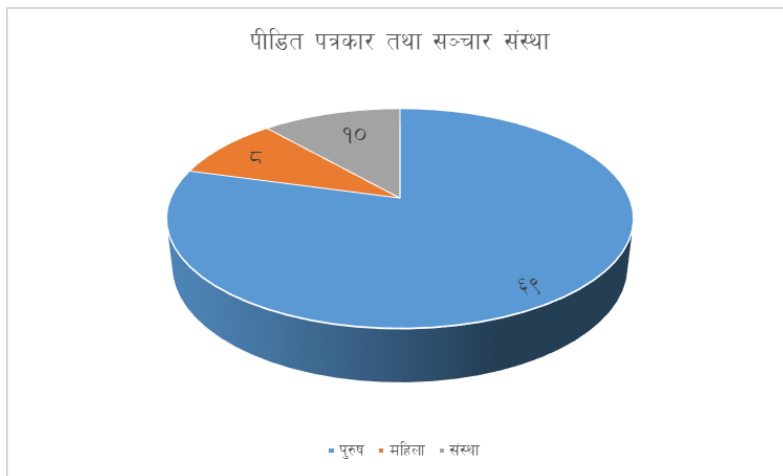
यी ६२ वटा घटनामा ८७ पत्रकार तथा सञ्चार संस्थाहरु पीडित भएका थिए । जसलाई निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

घटना प्रकृति	प्रदेश नं १			प्रदेश नं २			प्रदेश नं ३			प्रदेश नं ४			प्रदेश नं ५			प्रदेश नं ६			प्रदेश नं ७			कुल
	पु	म	सं	पु	म	सं	पु	म	सं	पु	म	सं	पु	म	सं	पु	म	सं	पु	म	सं	
हत्या																						
गिरफ्तारी	१	२					१०	१		२			६			२			३			२७
बेपत्ता							१															१
कब्जा/अपहरण/अवरोध							६	२	४													१२
आक्रमण	३						२	१	४			२			३	१	३					१९
लैङ्गिक हिंसा																						
दुर्व्यवहार/ धम्की				७			१०	१		२	१	१						१				२३
विस्थापन																						
पेशागत असुरक्षा																						
नीतिगत बन्देज									५													५
कुल पीडित			६			७			४३			९			९			६			७	८७
प्रदेश अनुसार पीडित			५			७			३८			९			९			६			७	८७
कुल पीडित	पुरुष	६९	महिला	८	संस्था	१०	कुल															८७

पु = पुरुष

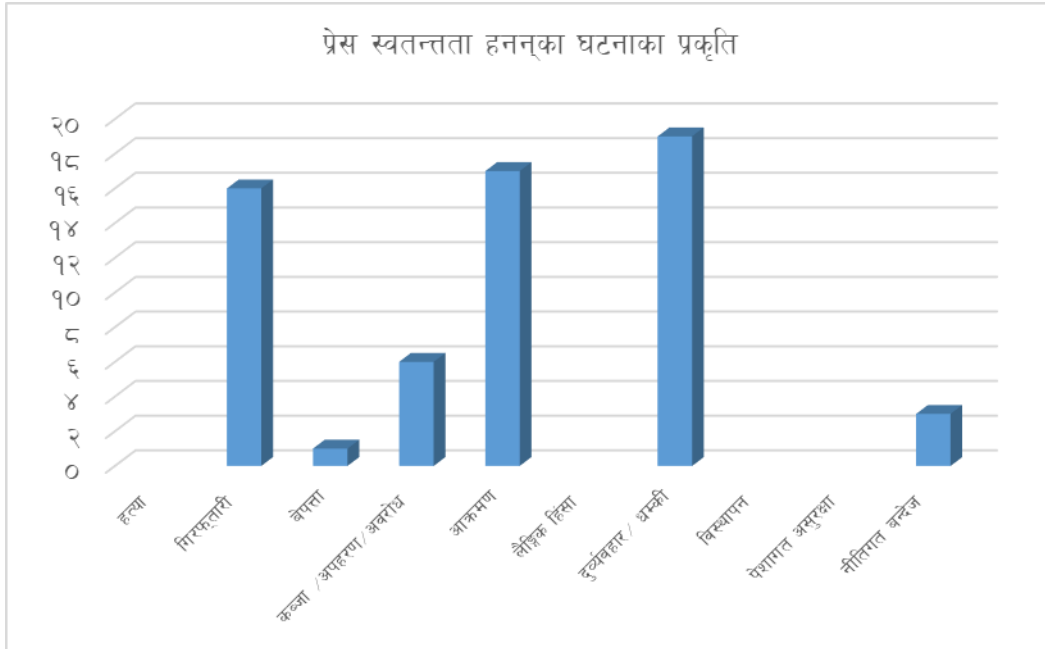
म = महिला

सं = संस्था

यस अवधिमा ६९ पुरुष पत्रकार, ८ महिला पत्रकार र १० वटा सञ्चार संस्था प्रेस स्वतन्त्रता उल्लंघनका घटनाबाट प्रताडित भए । यसरी हेर्दा विभिन्न कारणहरुले पुरुष पत्रकारहरु नै यस्ता घटनाहरुमा बढी परेको पाइएको छ ।

घटनाको प्रकृतिका आधारमा हेर्दा यस वर्ष सबैभन्दा बढी पत्रकारहरुमाथि दुर्व्यवहार वा धम्कीका घटनाहरु रेकर्ड भएका छन् । त्यसैगरी पत्रकार वा सञ्चार संस्थामाथि आक्रमणका घटना तथा पत्रकार गिरफ्तारीका घटनाहरु पनि भए । घटना प्रकृतिका आधारमा विश्लेषण तलको ग्राफमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सारांशमा हेर्दा गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष प्रेस स्वतन्त्रता हनन्का घटनाहरु केही कम भए पनि अभै पनि प्रेस स्वतन्त्रता र पत्रकार सुरक्षाको अवस्थालाई सन्तोषजनक मान्न सकिने अवस्था छैन । त्यस अतिरिक्त पछिल्लो केही समयमा सरकार प्रेस प्रति अनुदार हुँदै गएको आभाष पाइन्छ । बन्दै गरेका वा बनिसकेका कतिपय ऐन, नियम, निर्देशिका जस्ता दस्तावेजहरुमा सञ्चारमाथि बन्देज लगाउन सकिनेसम्मका वाक्यहरु परेका छन् । केन्द्र सरकारले स्थानीय सरकारहरुका लागि भनि तयार गरेका कतिपय नमूना कानूनहरुमा प्रेस स्वतन्त्रतालाई संकुचित गर्ने खालका प्रावधानहरु रहेका छन् । यसप्रति सबै मिडिया सरोकारवालाहरुको ध्यान जानु आवश्यक छ र महासंघ देशमा प्रेसमैत्री वातावरण तयार पार्न र कानूनमा भएका यस्ता प्रावधानहरुलाई सच्याउनका लागि कटिबद्ध छ ।

२०७४ मा भएका प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाहरूको विवरण

क्र.सं	नाम	घटना विवरण
१	गोपाल जिजी (पर्वत)	नेपाल पत्रकार महासंघ पर्वत शाखाका उपाध्यक्ष गोपाल जिजीलाई प्रहरी वैशाख २१ गते पक्राउ गर्‍यो । निजलाई नेत्रविक्रम चन्द नेतृत्वको कम्युनिष्ट पार्टीका समाचार सामग्री प्रचार गरेको प्रहरीको आरोप थियो । जिजीलाई एक हप्ता हिरासतमा राखेर एक हजार रुपैयाँ धरौटीमा छोडिएको थियो ।
२	पुस्टमन घर्तीमगर (रोल्पा)	नेपाल पत्रकार महासंघ रोल्पा शाखाका सदस्य पुस्टमन घर्तीमगरलाई वैशाख २५ गते पक्राउ गरी हिरासतमा राखिएको थियो । निजलाई स्थानीय तहको निर्वाचन विरोधी गतिविधि गरेको आरोप थियो । स्थानीय तहको निर्वाचनपछि घर्तीमगर रिहा भएका थिए ।
३	देवचन्द्र भट्ट (नुवाकोट)	नुवाकोटका पत्रकार देवचन्द्र भट्टलाई स्थानीय तहको निर्वाचनमा विदुर नगरपालिकामा मतदाता मनोनयनको फोटो खिचेको भन्दै प्रहरीले वैशाख २६ गते दुर्व्यवहार गरेका थिए ।
४	रातोखबर साप्ताहिक (काठमाडौं)	वैशाख २६ गते बागबजारस्थित रातोखबर साप्ताहिकको कार्यालयमा प्रहरी प्रवेश गरी पत्रिका प्रकाशनमा अवरोध गरेका थिए ।
५	ठाकुरप्रसाद तिमिल्सिना गम्भीर पाठक योगेश बराल (काठमाडौं)	नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौं शाखा सदस्य ठाकुरप्रसाद तिमिल्सिना, गम्भीर पाठक र लेखक योगेश बराललाई प्रहरीले वैशाख २८ गते काठमाडौंमा पक्राउ गरेका थिए । उनीहरूलाई स्थानीय तहको निर्वाचन भाडुन संलग्न भएको आरोप लगाइएको थियो र स्थानीय तहको निर्वाचनपछि छोडिएको थियो ।
६	विनोद विष्ट (ललितपुर)	वैशाख ३१ गतेको स्थानीय तहको निर्वाचनका क्रममा ललितपुर जिल्लाको गोदावरी नगरपालिका २ स्थित फुल्चोकी प्रा.वि.मा खटिएका प्रहरी र निर्वाचन अधिकृतले नयाँ पत्रिकाका सम्वाददाता विनोद विष्टलाई समाचार संकलनमा अवरोध गर्दै दुर्व्यवहार गरेका थिए ।
७	विकाश भट्टराई (गोरखा)	जनता टेलिभिजन सम्वाददाता विकाश भट्टराईलाई स्थानीय तह निर्वाचनको मत गणनाको समाचार संकलनका क्रममा प्रहरीले जेठ २ गते गोरखा जिल्लाको सदरमुकाममा पक्राउ गरेका थिए । केही दिन हिरासतमा राखेर भट्टराईलाई छोडिएको थियो ।
८	सुदर्शन मंगोल (काठमाडौं)	पत्रकार सुदर्शन मंगोललाई प्रहरीले जेठ ३ गते काठमाडौंको असनमा पक्राउ गरी केही दिनपछि छाडेको थियो ।
९	सुष्मा पौडेल (कास्की)	नेपाल पत्रकार महासंघ निवर्तमान केन्द्रीय सदस्य सुष्मा पौडेललाई पोखराको लेखनाथ महानगरपालिकाको निर्वाचन मत परिणामलाई लिएर कार्की कार्कीले फेसबुकबाट जेठ १० गते मार्ने धम्की दिएका थिए । कारवाहीको माग गर्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा उजुरी दर्ता गरेको केही दिनमा ती व्यक्तिले सार्वजनिक रूपमा माफी मागेका थिए ।
१०	कृष्णप्रसाद पाण्डे (अर्घाखाँची)	अर्घाखाँची जिल्लाको मालारानी-८ निवासी पत्रकार कृष्णप्रसाद पाण्डेलाई जेठ १५ गते अर्घाखाँची मालारानी-६ को रतनमारे प्रहरी चौकी अगाडि ५/६ जनाले कुटपिट गरेका थिए ।
११	अनुप तिवारी	नेपाल पत्रकार महासंघ पर्सा शाखा उपाध्यक्ष तथा रेडियो बीरगञ्जमा

	(पर्सा)	आवद्ध पत्रकार अनुप तिवारीलाई जेठ २२ गते पर्सा जिल्लाको बीरगञ्ज उपमहानगरपालिकाबाट छफ्कैयास्थित आफ्नो घरतर्फ जाँदै गर्दा केही व्यक्तिले दुर्व्यवहार गर्दै आगो लगाउने प्रयास गरेका थिए ।
१२	हरि भण्डारी राजेन्द्र राउत क्षेत्री (प्युठान)	नेपाल पत्रकार महासंघ प्युठान शाखा सहसचिव तथा लिस्ने एफएम र माउन्टेन टिभी प्युठान सम्वाददाता हरि भण्डारी र लिस्ने एफएम सम्वाददाता राजेन्द्र राउत क्षेत्रीलाई प्रहरीले जेठ २४ गते पक्राउ गरेका थिए । उनीहरूलाई स्थानीय तहको निर्वाचन विरोधी गतिविधिको प्रचार गरेको आरोप लगाइएको थियो ।
१३	रेडियो कर्णाली आवाज (हुम्ला)	कार्यक्रम प्रसारणको विषयलाई लिएर हुम्लाबाट प्रसारण हुने सामुदायिक रेडियो कर्णाली आवाजमा जेठ २६ गते आक्रमण गरिएको थियो । जेठ २६ गते बेलुकी ९:५५ बजेतिर मानसरोवर माध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक अमरबहादुर शाहीलगायतका केही व्यक्तिले कार्यालयमा रहेका कम्प्युटर, प्रिन्टर, ल्यापटपलगायतका सञ्चार सामग्री तोडफोड गरेका थिए ।
१४	मिमसिंह नेपाली अर्जुन बोहोरा (हुम्ला)	कार्यक्रम प्रसारणको विषयलाई लिएर महासंघ हुम्ला शाखाका अध्यक्ष एवं सामुदायिक रेडियो कर्णाली आवाजमा कार्यरत अर्जुन बोहोरा र कार्यक्रम प्रस्तोता मीमसिंह नेपालीलाई जेठ २६ गते आक्रमण भएको थियो ।
१५	लीला श्रेष्ठ रत्नकृष्ण श्रेष्ठ रमेश गिरी सुदिपकुमार पौडेल (भक्तपुर)	भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका हनुमन्ते खोलाको धार परिवर्तनको समाचार संकलनका क्रममा जेठ २७ गते केही व्यक्तिले फोटो पत्रकारको क्यामरा खोस्नुका साथै पत्रकारलाई दुर्व्यवहार गरेका थिए ।
१६	खेम भण्डारी गणेश भट्ट (कञ्चनपुर)	कञ्चनपुरबाट प्रकाशित हुने दैनिक मानसखण्डका सम्पादक खेम भण्डारी र पत्रकार गणेश भट्टलाई प्रहरीले असार ३ गते पक्राउ गरेका थिए । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कञ्चनपुरका प्रहरी नायव निरीक्षक महेन्द्र पाण्डे नेतृत्वको टोलीले सम्पादक भण्डारीलाई भीमदत्त नगरपालिका १८ स्थित मानसखण्डको कार्यालयबाट पक्राउ गरेको थियो । उच्च अदालत दिपायलको आदेशपछि असार ४ गते भण्डारी र भट्टलाई रिहा गरिएको थियो ।
१७	दिपेश शाही (काठमाडौं)	नेपालखबर अनलाइन पत्रिकामा कार्यरत पत्रकार दिपेश शाहीलाई प्रहरीले असार १० गते काठमाडौंको बागबजारबाट नियन्त्रणमा लिएका थिए । साथीहरूसँग चिया खाइरहेको बेला नियन्त्रणमा लिइएका शाहीलाई केही घण्टापछि छोडिएको थियो ।
१८	देवेन्द्र नाथ (बाजुरा)	बाजुरा जिल्ला छेडेदह गाँउपालिकामा समाचार लेखेको विषयलाई लिएर असार १६ गते पत्रकार देवेन्द्र नाथलाई केही व्यक्तिले आक्रमण गरेका थिए । घटनाको छानबिन गर्न नेपाल पत्रकार महासंघ केन्द्रीय सदस्य तथा क्षेत्रीय संयोजक प्रकाशविक्रम शाहको संयोजकत्वमा मिसन टोली गठन गरिएको थियो ।

१९	जनता टेलिभिजन (काठमाडौं)	काठमाडौंको कीर्तिपुरस्थित अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा एसियन प्रिमियर लिग जारी रहेका बेला असार १९ गते जनता टिभीका पत्रकार मदन ढुंगाना र सुमन चापागाईंलाई आयोजक एसियन क्रिकेट फेडरेसनले समाचार संकलनमा रोक लगाएको थियो । प्रसारण भएको समाचारको विषयलाई लिएर आयोजक एसियन क्रिकेट फेडरेसनले नियोजित रूपमै जनता टिभीलाई समाचार संकलनमा रोक लगाएका थिए ।
२०	खेम थपलिया (काठमाडौं)	नेत्रविक्रम चन्द नेतृत्वको नेकपाले असार २७ गते आयोजना गरेको नेपाल बन्दका दिन जनपाटी अनलाइनका सम्पादक खेम थपलियालाई काठमाडौंको शान्ति बाटिकाबाट सशस्त्र प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका थिए । उनलाई एक घण्टापछि छोडिएको थियो ।
२१	छक्क मल्ल (बाजुरा)	असार २९ गते बाजुरास्थित बुढिनन्दा नगरपालिकामा विवाद हुँदा पत्रकार छक्क मल्ललाई नेकपा (एमाले)का केही कार्यकर्ताले आक्रमण गरेका थिए ।
२२	हरिचन्द्र श्रेष्ठ (काभ्रे)	युवा हुड्कार मासिक पत्रिकामा आवद्ध हरिचन्द्र श्रेष्ठ स्थानीय तहको निर्वाचनका लागि काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको रोसी गाँउपालिका मतदाता केन्द्रमा मतदान गरी घर फर्कनेक्रममा असार ३० गते सम्पर्कबिहीन भएका थिए । पाँच दिनपछि श्रेष्ठ परिवारको सम्पर्कमा आएका थिए ।
२३	छक्क मल्ल (बाजुरा)	साउन ४ गते पत्रकार छक्क मल्ललाई बाजुराको मार्तडीबाट कोल्टी फर्कदै गर्दा अगाउपानीमा केही व्यक्तिले कुटपिट गरेका थिए । यही घटनाबारे सोधपुछ गर्ने भन्दै प्रहरीले मल्ललाई केही नियन्त्रणमा लिएका थिए ।
२४	नीजि सञ्चार माध्यम (काठमाडौं)	प्रधानन्यायाधीश गोपालप्रसाद पराजुलीको शपथका लागि शितल निवासस्थित राष्ट्रपति कार्यालयमा साउन २ गते आयोजित कार्यक्रममा सरकारी मिडियालाई प्रवेश दिइए पनि निजी क्षेत्रका मिडियाका पत्रकारलाई रोक लगाइएको थियो ।
२५	देशान्तर साप्ताहिक (काठमाडौं)	साउन ८ गते र १५ गते निर्वाचन आयोगसम्बन्धी देशान्तर साप्ताहिक पत्रिकामा प्रकाशित समाचार दुराशययुक्त एवं मिथ्या भएको आरोप लगाउँदै निर्वाचन आयोगले देशान्तर साप्ताहिक पत्रिकाका प्रधानसम्पादक कवि रणालाई तथ्य प्रमाणसहित तीन दिनभित्र निर्वाचन आयोगमा उपस्थित गराउन र सोको आवश्यक कारवाही हुन प्रेस काउन्सिल नेपालमा लेखी पठाउने निर्णय गरेको थियो ।
२६	दिलिप पौडेल (काठमाडौं)	नेपाल आयल निगमका निर्देशक गोपाल खड्काले समाचार संकलनका क्रममा नेपाल आयल निगमको कार्यालय बबरमहल पुगेका बेला नागरिक दैनिकका सम्वाददाता दिलिप पौडेललाई साउन २० गते धम्की दिएका थिए । आफ्नो 'करिअर' सिध्याइदिएको भन्दै खड्काले पौडेललाई मार्ने धम्की दिएका हुन् । पत्रकार पौडेलले निगमले जग्गा खरिद गर्दा अनियमितता भएको भन्दै श्रृंखलावद्ध रूपमा समाचार लेख्दै आएका थिए ।

२७	छत्र साउद (डडेल्धुरा)	डडेल्धुराको अमरगढी रेडियोमा समाचार प्रसारण भएको विषयलाई लिएर भदौ १४ गते स्थानीय पदम भण्डारी कार्यालयमा प्रवेश गरी पत्रकार छत्र साउदलाई गाली गर्नुका साथै मार्ने धम्की दिएका थिए ।
२८	भावना विद्रोही (काठमाडौं)	असोज ४ गते पत्रिकाको काम सकेर घर फर्कने क्रममा पत्रकार भावना विद्रोहीलाई बागवजारमा एक सैनिकबाट आक्रमण भएको थियो । राति ९:३० बजे भएको आक्रमणमा परी विद्रोहीको नाक र टाउकोमा चोट लागेको थियो ।
२९	मदन ठाकुर (रौतहट)	असोज ४ गते रौतहट जिल्लाको गरुडा नगरपालिकास्थित गरुडा माध्यामिक विद्यालयमा मतगणनाबारे उत्पन्न विवादको समाचार संकलनका क्रममा नागरिक दैनिकका रौतहट सम्वाददाता मदन ठाकुरलाई प्रहरी प्रमुखले दुर्व्यवहार गरेका थिए । प्रहरीले केहीबेर मोबाइल फोन पनि नियन्त्रणमा लिएका थिए ।
३०	विद्यानन्द राम (सप्तरी)	असोज ८ गते सप्तरी जिल्लाको राजविराजस्थित जिल्ला निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा राजविराज नगरपालिकाको रोकिएको मतगणना पुनः सुरु गर्नका लागि सर्वपक्षीय छलफल भएको थियो । समाचार संकलनका लागि पुगेका पत्रकार विद्यानन्द रामलाई 'पत्रकारलाई प्रवेश निषेध छ, किन छिरेको' भनी निर्वाचन अधिकृतले क्यामेरासमेत खोसेका थिए । र, प्रहरी लगाएर मतगणना स्थलबाट बाहिर निकालेका थिए ।
३१	अर्जुनप्रसाद भट्टराई (कालिकोट)	असोज २० गते पत्रकार अर्जुनप्रसाद भट्टराईलाई ३ जना युवाले कालिकोटको मान्मास्थित पुरानो बसपार्क नजिक आक्रमण गरेका थिए । घाइते पत्रकार भट्टराईको जिल्ला अस्पताल मान्मामा उपचार हुन नसकेपछि मेडिकल कलेज कोहलपुरमा उपचार गराइएको थियो ।
३२	उमेश पौडेल (काठमाडौं)	असोज २६ गते नयाँ पत्रिका राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित 'ग्याभिटी करेन्सीका नाममा नेटवर्किङ बिजनेसबाट नयाँ ठगी' शीर्षकको समाचार लेख्ने पत्रकार उमेश पौडेललाई 'ठीक पार्ने' भन्दै विभिन्न फोन नम्बरबाट ज्ञानप्रसाद पौडेल नामक व्यक्तिले धम्की दिएका थिए ।
३३	यज्ञराज हुंगाना (अछाम)	असोज ३० गते पत्रकार यज्ञराज हुंगानालाई राति ८:१५ बजे अछामको मंगलसेनस्थित मनकामना कटेज होटलमा साथीहरूसँग बसिरहेका बेला प्रहरी सहायक निरीक्षक पदम बुढामगरको नेतृत्वमा खटिएको प्रहरीले अपशब्द प्रयोग गर्दै आक्रमण गर्नुका साथै केही समय नियन्त्रणमा लिएका थिए । हुंगानाको टाउको र आँखाको डिलमा चोट लागेको थियो ।
३४	चन्द्रकिशोर (पर्सा)	कार्तिक १३ गते सर्लाहीमा छठ पर्व मनाएर भारतको बाटो हुँदै पर्सा फर्कने क्रममा कर्मचारीले खानतलासीका क्रममा लेखक चन्द्र किशोरलाई दुर्व्यवहार गरेका थिए ।
३५	दामोदर केसी (अर्घाखाँची)	स्थानीय बासिन्दाबीच भएको विवादको समाचार संकलन गर्ने क्रममा कार्तिक २४ गते प्रहरीको लाठी प्रहारबाट सामुदायिक रेडियो अर्घाखाँचीका सम्वाददाता दामोदर केसी घाइते भएका थिए ।

३६	कान्ता गिरी दर्शन खत्री (काठमाडौं)	समाचार संकलनका क्रममा इन्ष्टिच्यूट अफ मेनेजमेन्ट स्टडिजमा पुगेका टिभी टुडेका सम्वाददाता कान्ता गिरी र क्यामेरापर्सन दर्शन खत्रीलाई सञ्चालक भावना राणा र त्यहाँका कर्मचारीले कार्तिक २७ गते दुर्व्यवहार गरेका थिए । उनीहरू अग्रिम जानकारी सहित इन्ष्टिच्यूट अफ मेनेजमेन्ट स्टडिजमा पुगेका थिए । उनीहरूको क्यामेरा र मोबाइल नियन्त्रणमा लिई हातपात गर्ने प्रयास भएको थियो । त्यसपछि उनीहरूलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई चार घण्टापछि छोडेको थियो ।
३७	कालिबहादुर महतारा जगदिशनाथ योगी (कालिकोट)	कालिकोटबाट प्रकाशित जनप्रभात साप्ताहिकका प्रधानसम्पादक कालिबहादुर महतारा र पत्रकार जगदिशनाथ योगीलाई कार्तिक २७ गते प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका थिए । पक्राउ परेका ८ जना पत्रकारको नाममा नेपाल पत्रकार महासंघले मंसिर १९ गते सर्वोच्च अदालतमा बन्दी प्रत्यक्षीकरणको रिट निवेदन दिएको थियो । सर्वोच्च अदालतको आदेशपछि मंसिर २५ गते महतारा र योगी रिहा भएका थिए ।
३८	जायश्वर आचार्य पदमप्रसाद पोखरेल (प्युठान)	प्युठान भिजन मासिकको कार्यालयबाट प्रहरीले पत्रिकाका सम्पादक तथा प्रकाशक जायश्वर आचार्य तथा पत्रकार पदमप्रसाद पोखरेललाई कार्तिक २७ गते पक्राउ गरेका थिए । नेत्रविक्रम चन्द नेतृत्वको नेकपा समर्थक भएका कारण उनीहरूलाई पक्राउ गरेको प्रहरीको भनाइ थियो ।
३९	नवीन लामिछाने (मनाङ)	कार्तिक ३० गते नेपाल पत्रकार महासंघ मनाङ शाखा उपाध्यक्ष एवं राससका मनाङ प्रतिनिधि नवीन लामिछानेलाई मनाङ जिल्ला प्रदेश 'ख' एमाले समर्थित राजिव गुरुङ (दिपक मनाङ)का समर्थक, मेसेड गाँउपालिका अध्यक्ष कान्छा घले र तिलिचो होटलका सञ्चालक कर्मा गुरुङले आक्रमण गर्ने प्रयास गरेका थिए । उनीहरूले लामिछानेको क्यामरा खोस्नुका साथै मनाङमा बसे नबाँच्ने धम्की दिएको थिए ।
४०	लक्ष्मी जैसी (कैलाली)	मंसिर २ गते राति आफ्नै घर बर्दगोरिया गाउँपालिका २ बौनियामा रहेका बेला नेपाल पत्रकार महासंघ कैलाली शाखाका सदस्य तथा जनता टिभीका कैलाली प्रतिनिधि लक्ष्मी जैसीलाई केही व्यक्तिले आक्रमण गरेका थिए । आक्रमणबाट पत्रकार जैसीको टाउको र निधारमा चोट लागेको थियो ।
४१	दिपेश शाही (काठमाडौं)	मंसिर ३ गते मध्याह्न राष्ट्रिय दैनिकका वरिष्ठ सम्वाददाता दिपेश शाहीलाई प्रहरीले पक्राउ गरेका थिए । पत्रकार शाही पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालका छोरा प्रकाश दाहालको निधनको समाचार संकलन गर्न नर्भिक अस्पताल पुगेका थिए । धरौटी बुझाएर मंसिर २६ गते उनी रिहा भएका थिए ।
४२	दिनेश थापा (सिन्धुपाल्चोक)	मंसिर १० गते प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको चुनावबारे मतदान केन्द्रमा भएको विवादका कारण नेपाल पत्रकार महासंघ सिन्धुपाल्चोक शाखाका सचिव तथा अनलाईनखबरका स्थानीय सम्वाददाता दिनेश थापालाई आक्रमण गरिएको थियो ।

४३	नवराज पौडेल (उदयपुर)	मंसिर १३ गते उदयपुर क्षेत्र नम्बर २ का नेपाली काँग्रेसका उम्मेदवार नारायण कार्कीको चुनावी प्रचार-प्रसारको समाचार संकलनका क्रममा उदयपुरगढी नगरपालिका-६ मा बम विष्फोटन हुँदा पत्रकार नवराज पौडेल घाइते भएका थिए ।
४४	खेम थपलिया जितेन्द्र महर्जन (काठमाडौं)	जलजला मासिकका सम्पादक खेम थपलियालाई मंसिर १ गते र निहिगु ज्वज्वलोप्पा मासिक प्रधान सम्पादक जितेन्द्र महर्जनलाई मंसिर २७ गते प्रहरीले पक्राउ गरेका थिए ।
४५	रोशन कार्की (काठमाडौं)	उद्योगपति विनोद चौधरीद्वारा सञ्चालित विभिन्न कलकारखानाहरुले कर नतिरेको विषयमा समाचार प्रकाशन भएपछि पटक-पटक फोन गरी 'चौधरी गुपले कर नतिरे तेरो के जान्छ' भन्दै धम्की दिइएको भनी तीब्रखबरका कार्यकारी सम्पादक रोशन कार्कीले पत्रकार महासंघमा निवेदन दर्ता गराएका थिए ।
४६	प्रकाश डुम्रे (रुपन्देही)	नेपाल पत्रकार महासंघ रुपन्देही सदस्य प्रकाश डुम्रेलाई मंसिर ५ गते समाचार संकलनकै क्रममा प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका थिए । २७ दिन हिरासतपछि पौष २ गते उनलाई रिहा गरिएको थियो ।
४७	सुशासन न्यूजडटकम, शुभदिन डटकम मूलधार डटकम (काठमाडौं)	पुस १८ गते प्रहरीले सुशासन न्यूजडटकम, शुभदिन डटकम र मूलधार न्यूज डटकम लगायतलाई नेपाल प्रहरीका डिआइजी नवराज सिलवालको कार्य सम्पादन मूल्यांकन प्रकाशित गरेकोमा महानगरीय प्रहरी परिसरले कार्यसम्पादन मूल्यांकन फारम र त्यसको स्रोत उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्दै पत्र काटेको थियो ।
४८	सुदिप कैनी (गोरखा/तनहुँ)	गोरखा र तनहुँको सिमानामा पर्ने मर्स्याङ्दी नदी किनारमा बिना टेण्डर बालुवा उत्खनन् गरेकोबारे समाचार संकलन गर्ने क्रममा माघ १ गते त्यहाँ पुगेका कान्तिपुर दैनिकका गोरखा सम्वाददाता सुदिप कैनीलाई बालुवा उत्खनन् गरिरहेको समूहले आक्रमण गर्नुका साथै क्यामरा र मोबाइल फुटाइदिएको थियो ।
४९	निजी सञ्चारमाध्यम (काठमाडौं)	माघ ५ गते शितल निवासस्थित राष्ट्रपति कार्यालयमा आयोजित प्रदेश प्रमुखहरुको शपथग्रहण कार्यक्रममा निजी क्षेत्रका सञ्चारमाध्यमका पत्रकारलाई फोटो र भिडियो खिच्न तथा समाचार संकलन गर्न रोक लगाइएको थियो । पत्रकारले राष्ट्रपति भवनको मुख्य ढोका अगाडि क्यामरा राखेर त्यसको विरोध गरेका थिए ।
५०	गमबहादुर लम्देल जमुना श्रेष्ठ मीना तुम्सुवा (सुनसरी)	सुनसरीबाट प्रकाशित प्रबोध साप्ताहिकका सम्पादक गमबहादुर लम्देल, सम्वाददाता जमुना श्रेष्ठ र मर्निङ टाइम्स दैनिकका सम्वाददाता मीना तुम्सुवालाई प्रहरीले माघ ७ गते पक्राउ गरेका थिए । उनीहरूलाई केही पछि रिहा गरिएको थियो ।
५१	गणेश आचार्य (दाङ)	राप्ती अञ्चल अस्पतालमा योग्यता नपुगेका कर्मचारी नियुक्तिसम्बन्धी समाचार संकलनका क्रममा माघ १८ गते त्यहाँ पुगेका जनता टिभी दाङका सम्वाददाता गणेश आचार्यलाई अस्पतालका अधिकृत निमबहादुर वलीले दुर्व्यवहार गरेका थिए ।

५२	प्रकाश ठकाल (कास्की)	सवारी साधन दुर्घटनामा परी ज्यान गुमाएका विद्यार्थीको विषयलाई लिएर पृथ्वीनारायण क्याम्पसका विद्यार्थी र प्रहरीबीच भएको झडपको समाचार संकलन गर्ने क्रममा पत्रकार प्रकाश ठकाललाई प्रहरीले माघ २३ गते कुटपिट गरेका थिए । कुटाइवाट ठकालको बाँया खुट्टामा चोट लागेको थियो ।
५३	रामहरी कार्की (ललितपुर)	फागुन २ गते दैनिकी न्यूज डटकमका सम्पादक रामहरी कार्कीलाई ललितपुर जिल्ला महाकाल गाउँपालिका वडा नं. ४ का वडाध्यक्ष शान्ताप्रसाद गौतमले मार्ने धम्की दिएको पत्रकार कार्कीको भनाइ थियो ।
५४	धनश्याम पाण्डे (कास्की)	फागुन ७ गते नेत्रविक्रम चन्द नेतृत्वको नेकपाले आयोजना गरेको नेपाल बन्दमा पोखरामा बम राखिएको स्थानमा फोटो खिच्ने क्रममा बम विष्फोट हुँदा गण्डकी एफएम रेडियोका स्टेशन म्यानेजर धनश्याम पाण्डे घाइते भएका थिए ।
५५	रविन्द्र शाह राजेन्द्रकुमार क्षेत्री सञ्जय सहनी (रौतहट)	सांसद् अनिल भाका बारेमा समाचार लेखेको भन्दै फागुन १० गते पत्रकार सञ्जय सहनीलाई भौतिक कारवाही गर्ने धम्की आएको थियो । त्यसको विरोधमा नेपाल पत्रकार महासंघ रौतहट शाखाले विज्ञप्ति जारी गरेपछि भूमिगत समूह 'सन्तोष मिश्रा वारुद'को नामबाट पत्रकारहरू रविन्द्र साह, राजेन्द्रकुमार क्षेत्री र सञ्जय सहनीलाई तीन दिनभित्र हत्या गर्ने चेतावनीसहितको पत्र नेपाल पत्रकार महासंघ रौतहट शाखा कार्यालयमा भेटिएको थियो
५६	शशिबाबु पौडेल (काठमाडौं)	फागुन १३ गते नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौं शाखाका कार्यसमिति सदस्य शशिबाबु पौडेललाई पत्रकार वर्षा गौतमले भृकुटीमण्डपस्थित महासंघको कार्यालय आउने क्रममा नेपाल ल क्याम्पस अगाडि आक्रमण गरेकी थिइन । आक्रमणका कारण पत्रकार पौडेलको टाउकामा चोट लागेको थियो ।
५७	कान्तिपुर दैनिक (काठमाडौं)	फागुन १३ गते प्रधानन्यायाधीश गोपालप्रसाद पराजुलीले आफूसँग सम्बन्धित समाचारहरू 'पुनः प्रकाशन हुन नदिनु भन्दै प्रेस काउन्सिल नेपाललाई आदेश दिएका थिए । कान्तिपुर दैनिकले प्रधानन्यायाधीश पराजुलीको जन्ममिति विवादसम्बन्धी समाचार प्रकाशित गर्दै आएको थियो ।
५८	छविलाल तिवारी (पर्वत)	नेपाल पत्रकार महासंघ पर्वत शाखाका अध्यक्ष तथा नागरिक दैनिकका सम्वाददाता छविलाल तिवारीलाई फागुन २० गते प्रकाशित समाचारको विषयलाई लिएर निर्माण व्यवसायी राजेन्द्र भण्डारीले चैत्र १ गते दिउँसो फोन गरी भौतिक कारवाही गर्ने धम्की दिएका थिए ।
५९	कृष्ण पाठक प्रकाश न्यौपाने (इलाम)	इलाम जिल्लाको चियावारी एफएमका व्यवस्थापक कृष्ण पाठक तथा प्राविधिक प्रकाश न्यौपाने कार्यालय बन्द गरी घरजाने क्रममा फागुन २३ गते राति १० बजेतिर रविन मगर सहितको समूहले आक्रमण गरी नगद र गहना लुटेको थियो । आक्रमणबाट पाठकको टाउको, घोडा र हातमा चोट लागेको थियो । आक्रमणमा संलग्न मगर लगायतलाई प्रहरीले पक्राउ गरी २५ दिनपछि छोडेका थिए ।

६०	राजेश भण्डारी विनोद भण्डारी (काठमाडौं)	फागुन २५ गते महानगरीय अपराध महाशाखा टेकुमा कार्यरत प्रहरी नायब निरीक्षक बालकृष्ण सञ्जेलले पत्रकार राजेश भण्डारी र विनोद भण्डारीलाई धम्की दिएका थिए । ३३ किलो सुनकाण्डमा संलग्नताको आरोपमा सनम शाक्यको फागुन १८ गते सुनसरीको धरानमा भएको हत्याको समाचारमा आफ्नो नाम जोडेको भन्दै सञ्जेलले धम्की दिएका हुन् ।
६१	प्रवीण कुमार दत्त मेशकुमार पौडेल नवराज मिश्र सविता श्रेष्ठ तुलमान गुरुङ गीता गुरुङ शिव आचार्य (चितवन)	चैत १३ गते उद्योग वाणिज्य संघ चितवनको टोलीले गरेको विषयमा ज्ञापनपत्र बुझाउने कार्यक्रमको समाचार संकलन गर्न पत्रकारहरू भरतपुर महानगरपालिकामा पुगेका थिए । महानगरका प्रशासकीय अधिकृत प्रेमराज जोशी र वडा नं १० का अध्यक्ष अरुणपीडित भण्डारीले गालीगलौज गर्दै कान्तिपुर टेलिभिजनका सम्वाददाता प्रवीण कुमार दत्त, कान्तिपुर दैनिकका रमेशकुमार पौडेल, कान्तिपुर टिभिका नवराज मिश्र, नागरिक दैनिककी सविता श्रेष्ठ, अन्नपूर्ण पोष्ट दैनिकका तुलमान गुरुङ, कालिका एफएमकी गीता गुरुङ र सौराहा अनलाईनका शिव आचार्यलाई कार्यक्रम स्थलबाट बाहिर निकालेका थिए ।
६२	नेपाल पत्रकार महासंघ (काठमाडौं)	२०७५ साल वैशाख ७ गते नेपाल पत्रकार महासंघको केन्द्रीय कार्यालयमा क्रान्तिकारी पत्रकार संगठन, प्रगतिशील पत्रकार संघ, क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघ, मिडिया नेपाल, प्रेस सोसाइटी नेपाल, संघीय प्रेस फोरम नेपाल र मधेशी पत्रकार समाजले तालाबन्दी गरे । वैशाख २२ गते हुने नेपाल पत्रकार महासंघको प्रदेश समितिको निर्वाचनका क्रममा तीन संगठनले गठबन्धन गरेपछि, सिन्डीकेट गरेको आरोप लगाउँदै विभिन्न माग राखी उनीहरूले तालाबन्दी गरेका हुन् । नेपाल पत्रकार महासंघसँग चार बुँदे सहमति भएपछि वैशाख १० गते ताला खोलिएको थियो ।